

**CENTRE D'ACOLLIMENT I
SERVEIS SOCIALS "LA SOPA"**

MEMÒRIA 2024

El Centre d'Acolliment i Serveis Socials "La Sopa"

El Consorci Centre d'Acolliment i Serveis Socials "la Sopa" és un centre adscrit a l'Ajuntament de Girona i està constituït per les següents entitats:

- L'Ajuntament de Girona
- L'Ajuntament de Salt
- Consell Comarcal del Gironès
- La Generalitat de Catalunya, a través del Departament de Drets Socials
- El Bisbat de Girona
- Càrites de Girona
- Fundació Privada Patronat Sta. Creu de la Selva Girona
- Creu Roja Espanyola a Girona
- Federació Catalana del Voluntariat Social a Girona

El Consorci també rep col·laboració de la Diputació de Girona

És un centre d'Acolliment i d'Atenció social adreçat a persones en situació de sensellarisme i en situació d'exclusió social. Sobretot a persones de les categories 1, 2, 3, 11 i 12 de la classificació segons la tipologia Europea de sense llar i exclusió residencial ETHOS. Sense excloure a persones que es troben en altres situacions de sense llar descrites a la tipologia ETHOS. Cal tenir en compte que el fenomen del sensellarisme, és dinàmic i canviant.

El servei té dues funcions principals:

- Crear les condicions bàsiques per tal de que les persones iniciïn un procés de recuperació.
- Intervenir a la comunitat amb l'objectiu de sensibilitzar i conscienciar la ciutadania.

Amb els anys d'experiència podem afirmar que l'ús periòdic i/o regular de serveis, i la participació en un espai socialitzador, on es cobreixen les necessitats bàsiques amb un baix grau de compromís, facilita la creació de vincles més o menys estables amb iguals i amb professionals. El vincle permet la possibilitat de progrés gradual cap a nous compromisos, començant amb la utilització dels serveis i, avançant cap a la seva pròpia recuperació personal.

En conformitat amb aquest paradigma, el centre desenvolupa i organitza el seu programa i activitats basant-se en diversos nivells de compromís, ajustats segons la capacitat i la disposició de les persones per implicar-se:

- La intervenció en medi obert. Treball socioeducatiu a carrer
- Serveis Bàsics i Primera Acollida:
 - Centre de Dia i Allotjament nocturn.
 - Serveis Bàsics puntuals: Higiene personal, Menjador Social, Bugaderia i Correspondència
 - Primera Acollida
- Serveis de recuperació i inserció social: Centre Residencial, Pisos d'Inclusió (habitació en pis compartit) i "Primer la Llar" (pisos individuals)

En aquest programes o serveis, es realitza una intervenció social holística, en que s'aborden les necessitats bàsiques, emocionals i socials de les persones sense sostre. Alhora es proporciona

suport per recuperar el control de les seves vides i reconstruir la seva autonomia i dignitat, centrada en les seves necessitats. Quan és pertinent i sol·licitat per les persones ateses, es desenvolupa un pla de treball personalitzat per abordar les circumstàncies específiques i facilitar la recuperació i inserció social. La intervenció o pla de treball es porta a terme amb un tipus d'atenció centrada en la persona.

L'equip professional que treballa en el desenvolupament del servei està format per:

Equip professional

Recursos directes	A fi 2024
Personal	1 director - TAG 1 administrativa 1 auxiliar administrativa 5 tècniques/cs intervenció social 1 tècnica intervenció de carrer 1 treballadora familiar 12 responsables de torn 2 cuiners/es 3 ajudants de cuina 3 responsables de neteja (Empresa externa)

L'atenció social, característiques dels usuaris

Comparativa persones ateses

Concepte	2024
Persones en seguiment i intervenció social	1426 (121 dones i 1305 homes)
Nous usuaris/es	1012 (76 dones i 936 homes)
Total baixes:	338 (28 dones i 310 homes)
Baixes per bitllet Transport	13
Baixes per Resolució de la problemàtica	91
Baixes per voluntat pròpia	91
Baixes per fi de Serveis	168
Baixes per defunció	8

Perfil de persones ateses

Característiques	2023	2024
Sexe	Homes 89,9 % Dones 10,1 %	Homes 91,51 % Dones 8,48 %
Edat	Entre 18 i 29 anys 32 % Entre 30 i 65 anys 62 % Mes de 65 anys 6 %	Entre 18 i 29 anys 33 % Entre 30 i 65 anys 62 % Mes de 65 anys 5 %
Xarxa de suport	La gran majoria sense xarxa de suport familiar i/o social	La gran majoria sense xarxa de suport familiar i/o social
Sostre	99 % de persones ateses no tenen sostre o ni llar	98 % de persones ateses no tenen sostre o ni llar
Ingressos	El 77,21 % no tenen ingressos i els que en tenen solen comptar entre 614,57 € i 717,17€ al mes	El 60 % no tenen ingressos i els que en tenen solen comptar entre 658,81 € i 717,17 € al mes
Nacionalitat	Un 58 % de no comunitaris 8,2 % nacionalitat espanyola	Un 81,60 % de no comunitaris, 18.40 % comunitaris
Salut	Una gran majoria presenta un envelliment prematur i estat de salut precari. El 80 % tenen problemes emocionals, de salut mental i/o addiccions sense tractar	Una gran majoria presenta un envelliment prematur i estat de salut precari. El 80 % tenen problemes de salut mental i/o addiccions sense tractar
Situació laboral	Un 94 % aturats	Un 96 % aturats
Situació administrativa	44,53 % situació administrativa irregular	42 % situació administrativa irregular
Hàbits i competències relacionals bàsiques	Un 79 % tenen dèficits en hàbits i habilitats relacionades amb l'establiment de les relacions personals sanes (com dèficits en hàbits bàsics, de relació social, en el procés de socialització, resistència a l'acceptació de les normes formals o dèficits en l'autocontrol de l'agressivitat)	Un 80 % tenen dèficits en hàbits i habilitats relacionades amb l'establiment de les relacions personals sanes (com dèficits en hàbits bàsics, de relació social, en el procés de socialització, resistència a l'acceptació de les normes formals o dèficits en l'autocontrol de l'agressivitat)
Atesos anteriorment	48,4 % usuaris que retornen a La Sopa	45 % usuaris que retornen a La Sopa

Temps sense llar	El 72 % fa més de 3 anys que pateix aquesta situació.	El 75 % fa més de 3 anys que pateix aquesta situació.
------------------	---	---

En l'anàlisi de les dades sobre la nacionalitats, s'han identificat un total de 48 nacionalitats diferents. Dins d'aquest conjunt divers, destaquen algunes nacionalitats per la seva prevalença. La nacionalitat predominant és el Marroc amb un 48.84 % de representació, la segona és l'espanyola que representa el 14.77 % de la població atesa. Seguidament, altres nacionalitats que predominen són Algèria amb un 12.60 %, Mali amb un 5.08, Gàmbia i Senegal 4.92 Colòmbia i Romania amb cadascuna aproximadament un 2.07% i la resta un percentatge minoritari. Això mostra una diversitat notable en les nacionalitats, amb una presència destacada de Marroc.

Un 45% de les persones ateses durant aquest any havien estat realitzant serveis al centre amb anterioritat.

La intervenció en medi obert

Des del Centre d'Acolliment es fa una tasca activa per la localització de persones que viuen en els carrers de Girona. L'objectiu és poder fer-ne un seguiment i donar-los informació del propi centre d'acolliment o d'altres alternatives; així com l'apropament dels recursos del territori adients a la seva situació. Són el primer contacte al carrer, i actuen seguint un model proactiu basat en l'estímul de la generació de demanda i motivació, per tal de que les persones s'adrecin als serveis i recursos específics. A través de la intervenció en medi obert, s'estableix contacte amb les persones sense sostre i s'inicia el vincle. Aquest fet pot afavorir en que en el moment en que la persona estigui preparada per realitzar canvis a curt, mig o llarg termini, disposi d'un suport dels professionals amb els que ha establert un vincle de confiança.

Persones que viuen al carrer

Persones	2024
Total persones ateses	350
Noves deteccions	167

Perfil de les persones ateses en medi obert

Característiques	2023	2024
Sexe	Homes 74 %	Homes 82 %
Edat	Entre 18 i 73 anys	Entre 18 i 73 anys
Nacionalitat	No Espanyola 51 %	No Espanyola 80 %
Salut	Presenten malaltia mental i addiccions un 80%	
Temps sense llar	Més de 2 anys en aquesta situació	

Resultats destacats de la intervenció en medi obert

Resultats	2023	2024
Han deixat de viure al carrer	55	52
Han començat a utilitzar algun servei del centre d'acolliment	360	380
Usuari que passa de carrer a Primer la Llar	0	0

- Aquest tipus d'actuació esdevé una línia de treball consolidada, especialment en el coneixement del territori i la situació individual de les persones. L'acció implica una interacció activa i un suport global durant el procés d'enriquiment personal. Això s'assoleix mitjançant l'aplicació de la teoria del vicle, que es fonamenta en escoltar i acompanyar a la persona en el desenvolupament personal. Orientem sobre els recursos disponibles al territori i, principalment, proporcionem el suport necessari per mirar endavant amb confiança.
- Aquests processos són prolongats, graduals i lents. Tanmateix, és notable que la majoria de les persones sense sostre, en situació de carrer, estiguin familiaritzades i vinculades amb el Centre de Dia, on accedeixen a serveis de dutxa, menjador i bugaderia. A més, reben atenció social i suport com per exemple, ajuts econòmics per a medicaments. La vinculació amb el Centre és altament apreciada.
- És important tenir en compte el treball en xarxa de la Taula de coordinació entre entitats i associacions voluntàries de carrer, on les entitats i voluntaris que en formen part fan suport al carrer amb l'objectiu comú d'anar coordinats de cara a les intervencions que fa cadascú i als missatges que s'han de donar segons sigui la problemàtica. Es fan reunions cada dos mesos i hi participen:
 - Consorci Centre d'Acolliment i Serveis Socials "la Sopa".
 - Equip de Jove i Projecte Sostre 360.
 - IAS (Equip ESMAS).
 - CAS Teresa Ferrer. (Treballadora social i Educadors reducció de danys)
 - Creu Roja.
 - Caritas Girona
 - Càritas (Jove, Diocesana i Interparroquial)
 - Policia municipal (Oficina atenció a la Víctima).
 - Mossos d'esquadra (Grup de proximitat i Relacions amb la Comunitat de Mossos d'Esquadra).
 - Referent del pla local de sensellarisme de l'Ajuntament de Girona.
 - Voluntari Trobades amb Sostre

Es fa un treball de coordinació, que afavoreix a disposar d'una imatge de la situació a la ciutat. Aquestes reunions permeten que arribi informació vital per poder fer intervenció al carrer en punts de la ciutat que no havien estat detectats. Es valora molt positivament per part de tots el treball conjunt.

- Segueix el creixement del nombre de persones joves entre 18 i 23 anys nacionals de països no comunitaris, sense documentació, que viuen al carrer.

La intervenció amb grups

Trobades amb Sostre:

El grup té l'objectiu de donar suport i acompanyar a les persones que viuen al carrer, tan si fan us com sinó dels serveis de "la Sopa". És un recurs molt útil per complementar la intervenció en medi obert. Aquest espai és un lloc de relació i de connexió amb altres persones i professionals. Serveix com a punt d'ancoratge per iniciar o consolidar vincles establerts en el carrer o en altres contextos.

L'Espai de trobades amb sostre ha obert els dilluns, dimecres i divendres de 9h a 12h. Aquestes trobades es fan en un local cedit per l'Ajuntament, a Pedret fins el 30 de juny de 2024. A partir del 1 de juliol de 2024 es va traslladar a l'edifici de la UNED. I es va sobredimensionar el projecte posant accent a una proposta de franja horària més amplia. Això es va aconseguir amb la participació de més professionals d'altres entitats com Nousol o Creu Roja que han entrat a col·laborar en el projecte. Aquest recurs s'ha afegit als espais de refugi climàtic per a les persones en situació de sense llar per l'estiu i posteriorment per l'hivern.

Normalment a Pedret hi participaven una mitjana de 14-15 persones de les quals el 89% són homes. Hi ha un grup molt fix format per 8 a 10 persones i d'altres que van i venen. Amb el canvi d'ubicació va haver-hi un increment molt important de persones, passant a mitjanes de 60 a 70 persones.

A partir de la reobertura del Pla de fred es va retornar al local de Pedret. Es va ampliar els dies d'obertura i la franja horària. Passant a obrir de dilluns a divendres de 9 h a 12:30 h del migdia.

Des de finals d'any el local del TAS s'està obrint per les tardes de dilluns a dijous de 16 h a 18 h.

És essencial considerar les dificultats i el sofriment associats a la manca de llar o sostre, que inclouen el fred, la inseguretat, la incertesa i la incomoditat, així com efectes més profunds com l'individualisme, la frustració, l'angoixa, la baixa autoestima i la desconfiança. Les Trobades amb sostre, organitzades per treballadors del Consorci Centre d'acolliment La Sopa, amb la participació de voluntaris, persones que estan o han estat al carrer, ofereixen suport i orientació amb un professional per garantir un espai segur i dinàmic. Aquest projecte té una part d'autogestió pels voluntaris de carrer, tot i que necessita de l'acompanyament d'un professional que sigui present per orientar i ajudar a dinamitzar, cercar les activitats i a la vegada supervisar que les persones voluntàries s'ocupin de la cura de l'espai.

Serveis bàsics: Serveis Puntuals // Centre de dia i allotjament nocturn

El Centre de Dia, a més de l'ús dels serveis d'higiene, menjador i bugaderia inclou:

- Espai d'estada o refugi, molt puntual durant l'obertura al matí fins a les 13:30 h del migdia.
- Allotjament nocturn de forma temporal. Aquest permet allargar les estades de les persones en un lloc cobert. És un espai que s'utilitza per reducció de danys per a persones que es troben en una situació de màxima vulnerabilitat per motius de consums o de patologia a nivell mental. D'aquesta forma ofereix la possibilitat de realitzar una primera valoració i diagnòstic dels diferents àmbits de la vida de la persona i si és possible establir un pla de treball de millora conjuntament amb la persona.(que no suposa estar al Centre Residencial sinó que suposa un ús puntual).

- Serveis puntuals bàsics d'atenció a la cobertura de necessitats bàsiques (menjador, dutxa i bugaderia. Per persones que viuen al carrer o altres que estan en situació d'exclusió residencial d'habitatge inadequat o habitatge insegur.
- Actualment el Centre de Dia, que és la porta d'entrada a la Sopa, està saturat. Les persones no tenen atenció social fins passat un mes des de la seva arribada al centre. Això comporta una saturació del servei, ja que no es pot fer una valoració i intervenció o pla de treball amb la persona. Les persones quan arriben per demanar ajuda, se'ls hi ofereix serveis mínims que contempla tots els serveis menys la pernocta. Durant els darrers mesos de l'any s'han hagut de suspendre els serveis mínims per saturació del menjador, no poden oferir serveis a un nombre important de persones.

Serveis puntuals

Els serveis de menjador, dutxes, bugaderia i correspondència, són serveis que a més d'estar a disposició de les persones que resideixen en el centre d'acollida de manera temporal o que hi dormen puntualment, estan oberts a tots aquells que, malgrat residir habitualment a Girona, no tenen llar, i també per aquelles persones que esporàdicament dormen en cases de coneguts o en habitacions rellogades o en cases ocupades.

Aquest espai on s'ofereixen els serveis puntuals, esdevenen una eina per establir un vincle amb les persones que viuen al carrer, o en situacions de precarietat, s'ofereix la cobertura de necessitats bàsiques sense ser una moneda de canvi, no existeix l'exigència per a que la persona realitzi canvi o procés a la persona. El treball d'intervenció o acompanyament està centrat en el procés de la persona. Ella decideix fer algun canvi i nosaltres l'acompanyem i li oferim el suport necessari.

El servei de menjador disposa d'un màxim de 110 places i serveix els 4 àpats del dia. És un servei per les persones que resideixen al centre i també per les de la ciutat que viuen al carrer, o en altres situacions de sensellarisme, com per exemple, en habitacions rellogades sense possibilitats de cuina.

Serveis oferts

	2023	2024
Servei de Higiene Personal		
Usuaris no residents	495	821
Servei de Menjador Social (110 places x 4 àpats/dia)		
Usuaris no residents	360	452
Servei de Bugaderia		
Usuaris no residents	180	177
Consigna (42 guixetes obertura 01/05/2021)		
Usuaris no residents	255	250

Total àpats

ÀPAT	2023	2024
Esmorzars	22.256	21.987
Dinars (inclou carmanyoles)	30.130	29.844
Berenars	6.417	6.214
Sopars (inclou carmanyoles)	29.243	27.273
Entrepans	9.853	12.476

Comparant el període de l'any 2024 amb el del 2023, s'observa una lleugera reducció general en l'ús dels serveis, excepte en el repartiment d'entrepans, que ha experimentat un augment del 26,66%. Aquest increment es pot atribuir a una major demanda per cobrir necessitats bàsiques. Ja l'any passat, aquest servei va créixer un 25,9%, principalment perquè, en determinats moments de l'any, el menjador ha estat saturat i no s'ha pogut ampliar l'aforament.

El servei d'esmorzar ha experimentat una lleugera disminució, mentre que els sopars han augmentat significativament més que els dinars. Això suposa un canvi en la tendència habitual, ja que anteriorment l'horari de dinar era el de màxima afluència.

A més, s'ha repetit la mateixa dinàmica que l'any anterior: durant els darrers cinc mesos de l'any, el servei de menjador arriba sovint al límit de la seva capacitat. Això provoca que, a partir del dia 11 o 12 de cada mes, s'hagin de restringir els serveis mínims, una situació que no es comença a normalitzar fins al dia 25, coincidint amb el moment en què les persones reben les seves prestacions.

Centre de dia i allotjament nocturn

El Centre de Dia, a més de l'ús dels serveis d'higiene, menjador i bugaderia -que se sumarien a les dades anteriors- inclou:

- Allotjament nocturn (que no suposa estar al Centre Residencial sinó que suposa un ús puntual). Allotjament temporal per a persones sense sostre de no territori o altres que accediran posteriorment al Centre residencial o que per diferents casuístiques seguiran utilitzant altres serveis del centre, menys el servei de pernocta.

Centre de dia i allotjament nocturn

Servei	2023	2024
Persones ateses	1088	1079
Nous usuaris/es	922	890
Usuaris allotjament nocturn	179	168
Han passat al Centre Residencial	40	45

En relació al Centre de dia, destaquem:

- S'ha registrat un augment de persones ateses per primera vegada, que han utilitzat els serveis disponibles, com higiene personal, menjador social, bugaderia i consigna.
- Pel que fa a l'allotjament nocturn, s'observen dues tendències principals: d'una banda, ha augmentat el nombre de persones usuàries; de l'altra, els processos per trobar habitatge i assolir autonomia s'allarguen, principalment per la manca d'oferta de lloguer social. Els ingressos baixos de les persones ateses no els permeten accedir a un habitatge assequible, fet que prolonga les seves estades.
- Malgrat ser un recurs de curta durada, la mobilitat d'usuaris és reduïda. Les estades s'allarguen per motius de salut o per tràmits documentals, mentre que el centre d'inserció es troba saturat. Un percentatge significatiu de persones, especialment no comunitàries en situació administrativa irregular, es veuen obligades a tornar al carrer en finalitzar el temps màxim d'acollida.
- El Centre de Dia és un recurs essencial per reforçar el vincle amb les persones ateses i afavorir el seu compromís amb la recuperació. En aquest sentit, 40 persones han passat pel Centre Residencial per iniciar un pla de millora, ja sigui mitjançant un tractament de desintoxicació, atenció mèdica o bé un procés per trobar allotjament i obtenir ingressos a través de prestacions o subsidis.
- El Centre de Dia és un recurs essencial per reforçar el vincle amb les persones ateses i afavorir el seu compromís amb la recuperació. En aquest sentit, 40 persones han passat pel Centre Residencial per iniciar un pla de millora, ja sigui mitjançant un tractament de desintoxicació, atenció mèdica o bé un procés per trobar allotjament i obtenir ingressos a través de prestacions o subsidis.

Serveis de recuperació

El centre residencial

Centre residencial

Concepte	2023	2024
Capacitat de 50 places	100 %	100 %
Usuaris Atesos	134	138
Nous usuaris/es	115	91
Usuaris/es derivats/des a pisos	13	12

La derivació d'usuaris/es

Agent derivant	2022	2023	2024
Centre de Salut mental i EIPP	8	2	6
Dispositius emergència	-	-	-
ESMAS	3	-	-
Consorti Gironès-Salt	12	14	11
SBAS Girona	49	17	30
Creu Roja	5	7	48
Hospitals/CAP Sta. Clara	8	-	7
CAS	2	3	4

- Durant el 2023, la majoria de les persones usuàries del Centre Residencial (un 75%) han tingut estades d'entre 12 i 18 mesos. La durada de les estades continua allargant-se a causa de la manca d'alternatives d'habitatge, fet que agreuja la dificultat d'accedir a una llar digna.
- Un 46% dels residents presenta problemes de salut delicats, incloent-hi malalties cròniques i, en alguns casos, degeneratives.
- L'envelliment prematur entre les persones sense llar és notable, situant-se entre 12 i 15 anys per sobre de la resta de la població.
- Els principals motius de sortida del centre estan relacionats amb la millora de la situació econòmica, ja sigui per l'obtenció d'ingressos o per l'aprovació de prestacions com la RGC, l'IMV, la PNC o la RAI, així com gràcies a l'acompanyament en l'estalvi per part del centre. No obstant això, l'accés als tràmits administratius continua sent limitat, fet que provoca retards en la gestió de les sol·licituds. Aquest problema es veu agreujat per les dificultats d'ús de les noves tecnologies per part de moltes persones i per la complexitat de completar els formularis en línia.

Demanda desatesa

Durant aquest període, s'ha registrat un elevat nombre de demandes que no han pogut ser ateses ni resoltes, especialment aquelles relacionades amb processos d'acollida més enllà de l'atenció immediata. Aquest temps és necessari per analitzar la situació de cada persona i fer un diagnòstic previ. Una part significativa d'aquestes demandes correspon a persones estrangeres en situació administrativa irregular, que tenen possibilitats de millora però es troben amb greus dificultats per accedir als recursos existents, sovint durant períodes superiors als tres anys.

A més, l'accés al lloguer d'habitacions en pisos compartits s'ha tornat cada cop més complicat. La recerca d'habitatge per a les persones ateses al centre d'acollida s'ha vist molt limitada a causa de l'augment de la demanda i l'increment dels preus de les habitacions. Actualment, els processos d'acollida als recursos residencials de la Sopa s'estan allargant, ja que moltes persones tenen serioses dificultats per trobar un habitatge. No hi ha prou habitacions de lloguer disponibles i, les poques que hi ha, tenen un cost econòmic inassumible per a la població que atenem.

A aquesta situació s'hi afegeix l'increment de persones en situació d'exclusió residencial o sense llar, cosa que ha fet augmentar considerablement la demanda d'ajuda. Com a conseqüència, el servei està saturat i, en molts casos, no pot donar resposta a totes les sol·licituds.

Els pisos d'inclusió

Els pisos d'inclusió són un recurs residencial que facilita l'adquisició d'hàbits de convivència i fomenta l'autonomia necessària per completar el procés d'acollida. No obstant això, actualment aquests pisos estan ocupats principalment per persones amb dificultats econòmiques que no poden accedir a un habitatge en el mercat convencional i que esperen alguna prestació o aconseguir prou estalvis per llogar una habitació en un pis compartit. Actualment, es compta amb 6 pisos amb una capacitat total de 20 places.

Altes i baixes

Tipus	2023	2024
Persones ateses	35	20
Altes noves	19	11
Baixes	17	11
Passen de Centre de d'inserció a pisos	13	11

- El temps mitjà d'estada és de 6 mesos a 12 mesos.
- El 65,7 % son persones no comunitàries i el 22,86 % son de nacionalitat espanyola.
- Aquest recurs permet que les persones comencin un procés que afavorirà a la llarga la seva inserció social. Els permet treballar hàbits d'autonomia i habilitats de relació social en un context d'acompanyament i suport, fet que facilita el salt a la recuperació de relacions i hàbits que condueixen cap a processos d'integració i autonomia.

Projecte Housing First - Primer la Llar

Aquest projecte es caracteritza per oferir un habitatge individual, estable i permanent com a punt de partida per a la millora personal. L'enfocament principal és cobrir les necessitats bàsiques per motivar un canvi en la situació de les persones beneficiàries. Està dirigit a persones amb un llarg historial de vida al carrer, que han esgotat els recursos de la xarxa de serveis socials i per a les quals el model tradicional d'acollida en albergs residencials no ha funcionat.

El programa compta amb 5 pisos individuals. L'avaluació dels resultats és molt positiva, especialment en aspectes com la salut, l'alimentació, la higiene, el descans, la seguretat i la comunicació. Tots els participants han experimentat una millora notable en la seva aparença i mantenen una bona relació tant amb els veïns com amb els professionals de suport.

No obstant això, el principal repte continua sent l'autonomia econòmica. És difícil aconseguir que les persones beneficiàries siguin autosuficients en aquest àmbit, per la qual cosa s'està treballant en la conscienciació sobre la gestió de despeses de subministraments i en aspectes clau per a la integració social, com la participació en la comunitat i la reducció de l'aïllament.

Els mateixos participants valoren molt positivament el projecte i expressen que ha significat un canvi profund i una millora significativa en les seves vides.

Principals problemàtiques detectades

La combinació de factors estructurals, institucionals i personals, juntament amb dificultats en les relacions socials, ha agreujat la situació de les persones sense llar i ha limitat el seu accés als Drets Socials. Això ha contribuït a la perpetuació de diverses problemàtiques, entre les quals destaquen:

- Escassetat de recursos residencials adaptats a persones amb malaltia mental.
- Creixents dificultats per regularitzar la situació administrativa de persones estrangeres no comunitàries.
- Obstacles perquè les persones en situació administrativa irregular accedeixin als serveis sanitaris.
- Increment dels problemes de salut física i de trastorns associats a les addiccions o a la patologia dual.
- Manca d'oportunitats per accedir al mercat laboral.
- Dificultat creixent per accedir a un habitatge, ja sigui per vies legals, il·legals o en situacions a-legals.
- Barreres tecnològiques i administratives que dificulten la gestió de tràmits amb l'administració.
- Obstacles per accedir a prestacions econòmiques com el SEPE, l'IMV o la RGC.
- Ingressos insuficients en relació amb el cost dels recursos bàsics.
- Augment de l'endeutament entre les persones afectades.
- Creixement del nombre de persones amb problemes judicials.

Recursos i ajuts tramitats

Els recursos, les prestacions o ajuts són suports de caràcter econòmic i s'ofereixen a les persones sense sostre per cobrir necessitats bàsiques que no es poden oferir des del nostre centre. Aquest serveixen per afavorir els processos de les persones y minimitzar la situació d'exclusió, fet que afavorirà en la seva millora i desenvolupament.

Cal tenir en compte que les persones sense sostre envelleixen anys abans respecte a la població en general degut a patologies orgàniques còniques, com diabetes, hipertensió i problemes respiratoris entre altres.

Així mateix, els ajuts per desplaçament permeten a les persones, fer recerca de treball, acudir a consultes metges o dirigir-se a un altre destí per cercar noves oportunitats laboral o recolzament de xarxa coneguda.

Tipus d'ajut

Tipus		2023	2024
Vals de medicació		538	150
Total ajuts econòmics		149	120
Motiu del ajuts econòmics			
	Desplaçament i acompanyaments	68	60
	Tràmits documentació	21	28
Ajut de subsistència	Centre de Distribució d'Aliments	90	85
	Rober de Càritas	105	108
Tràmits de suport i accés a drets			
	RGC (Renda Garantida Ciutadania)	25	24
	Ingrés Mínim vital	32	28
28	Reconeixement situació de discapacitat	25	26
233	Empadronaments	408	401
	RAI (Renda Activa d'Inserció)	12	8
	PNC	9	6
21			
14	Dependència	6	7
15	SAD	15	14

Cens - Recompte

Durant l'any 2024 es va portar a terme un **cens – recompte de les persones sense sostre** que viuen a la ciutat de Girona.

“El Club” Associació de voluntaris Traçant Camins

El Club es fa al Centre de Dia de La Sopa, de dilluns a dijous de 16 h a 18 h de la tarda. És un espai de socialització. Es fan gestions coordinades amb l'equip del centre, com acompanyaments i activitats de lleure o tallers de manualitats. Hi participen diàriament entre 30 i 35 persones en període normalitat, la majoria homes que viuen al carrer. Omplen un buit de relació, d'escolta i de solitud.

Es valora molt positivament aquest espai ja que ajuda a les persones a relacionar-se entre iguals i voluntaris. El sol fet de tenir un espai on “estar” sense ser qüestionada la seva presència fa que les persones comencin a ser visibles com a ciutadans.

Una part important de l'activitat es porta a terme al pati del Centre de dia del Centre d'acollida. Les persones s'asseuen al voltant d'una taula, prenen un cafè o mengen alguna coseta de berenar i comparteixen jocs, vivències o el seu dia a dia.

Aquest mes de juny del 2024 el club va finalitzar la seva activitat.

Sensibilització : estudiants de la UdG, d'Instituts i d'altres

Setmana - Campanya dedicada a les persones en situació de sense llar 2024 del 18 al 24 de novembre de 2024 :

Organitzat pel Consorci Centre d'Acol·liment i Serveis Socials "la Sopa" i Caritas Diocesana. Amb la col·laboració de l'Associació Traçant Camins, Càritas Girona, Caritas Jove, i Regidoria de Drets socials i Cooperació de l'Ajuntament de Girona, Institut de Recerca i Qualitat de Vida de la UdG, Col·legi d'educadors i educadores socials de Catalunya (CEESC).

Visites de presentació del centre,

- Estudiants d'Educació Social de la UdG de Girona.
- Estudiants Francesos de Treball Social intercanvi UdG.
- Estudiants d'Integració Social del FEDAC de St. Narcís, de l'IES Montilivi, de l'IES Sobrequès, de l'IES Vallvera, de l'IES Sils, de l'IES Ramon Muntaner (Figueres), del Col·legi Montessori., IES la Bisbal d'Empordà.
- Grup formació OSCOBE. FP. Hostaleria
- Programa Singulars Fundació OSCOBE

Han participat fent pràctiques de Grau Universitari i d'integració estudiants de:

- Treball Social de la UdG de Girona.
- Educació Social de la UdG de Girona.
- Integradora IES Montilivi
- Escola d'Hostaleria i Turisme de Girona

Col·laboració d'alumnes dels PTT d'Hostaleria i Comerç i alumnes del PTT de Construcció

Col·laboració al centre de persones que han fet Treballs en benefici a la comunitat (TBC) de l'ajuntament de Girona i Mesures Penals alternatives (MPA) del Departament de Justícia.

Per altra banda han assistit de forma individual i/o grupal alumnes que pel seu interès han fet visita al centre i entrevistes als professionals.

Protecció i cura dels professionals i formacions

- Supervisions mensuals amb un professional extern.
- Reconeixements mèdics anuals.
- Curs " Introducció a l'ètica de la intervenció social"
- Assistència seminaris o jornades.

Coordinacions tècniques i treball en xarxa

- Reunions i coordinació amb el cap de l'àrea de Drets Socials i Cooperació de l'Ajuntament de Girona.
- Reunions setmanals de coordinació, tècnics i direcció.

-
- Reunions quinzenals de seguiment i coordinació. CAS Teresa Ferrer, CAP Santa Clara, Centre de Salut Mental. I l'equip de ESMAS. Online
 - Reunions mensuals de seguiment i coordinació. Tècnics, Responsables de torn i direcció.
 - Reunions bimensuals Taula de coordinació entre entitats i associacions voluntàries de carrer. Tècnics, direcció, Policia Municipal, Oficina d'Atenció a la Víctima, CAS, Creu Roja, Pan y Caldo, Càrites Jove i voluntaris.
 - Reunió bimensual: Grup de treball abordatge casos complexos. CSMA, CAS Teresa Ferrer, Policia Municipal, Mossos d'Esquadra, Sistema d'Emergències Mèdiques, Fundació Tutelar, Serveis Socials d'Atenció Primària, Serveis Socials d'Atenció Primària de Salut i Centre d'Acolliment La Sopa.
 - Coordinació setmanal Pla de fred.
 - Coordinació periòdica amb Dependència i EIPP
 - Assemblea Traçant Camins.

D'altres:

- Participació en el Projecte intervenció a les places de Santa Eugènia i Can Gibert.
- "Projecte atenció infermeria" a les persones usuàries de La Sopa, conjuntament amb el CAP Santa Clara.
- Membres de la Taula de Participació Social de Girona del Departament de Justícia. Centre Penitenciari Obert de Girona.
- Membres del Consell de Cohesió Social de la ciutat.
- Participació en el projecte per a la creació de l'Oficina per a la no discriminació.
- Participació en el Grup de Treball UDG "Expertesa i Transformació Social" amb usuaris/es del centre.
- Participació a la Jornada l'Ètica de la cura en la intervenció social
- Participació projecte Hort solidari UDG
- Participació a la Taula de Salut mental.
- Participació amb la coordinadora de ONG's en la difusió d'un joc de sensibilització. A les trobades sense sostre.
- Participació a l'ERESS de l'àrea de drets socials de l'Ajuntament de Girona.
- Participació a les Jornades adreçada a tutors i tutores dels centres de pràctiques i a professorat dels estudis dels graus en Educació social, Pedagogia, Psicologia i Treball social.

Donatius

El nostre agraïment a totes les entitats i ciutadans de Girona i província que amb la seva aportació voluntària, sigui en aliments o en roba, col·labora amb el Centre d'Acolliment i ens encoratja a seguir endavant. Principalment i com habituals i periòdics destaquem:

- Toni Pons
- UdG
- EOI
- Banc d'aliments
- Diputació de Girona
- Generalitat de Catalunya
- Ajuntament de Sant Gregori
- Ajuntament de Flaçà
- Ajuntament de Vilablareix
- Bombers Girona
- Patisserie Noguera
- Hotel Ultònia
- Hotel Peninsular
- Mercadona
- Granja La Selvatana
- Casa Moner
- Mercadona
- La Fageda
- Mobles Butiñà
- Cuinats Jotri
- Restaurant L'assaig 1901
- La Liga
- Roberlo
- DOMO POLYMER SOLUTIONS SPAIN SL
- Casa Cacao Girona Store - Chocolatería El Celler de Can Roca
- Mas Pares Innoducky
- AFA Escola Balandrau
- AMPA CEIP Tailà

Pla Fred

L'Ajuntament de Girona, durant el mesos de més fred, posa en marxa el Pla de Fred, dirigit des de la Secció de Planificació i innovació i en coordinació amb La Sopa.

El Pla Fred és un servei d'allotjament de baixa exigència per a les persones sense sostre de la ciutat. Per a tal fi es va habilitar l'equipament de l'antiga UNED, on es fan les pernoctes i s'ofereix també esmorzar i un servei de dutxes (a la piscina municipal de la Devesa, dos dies a la setmana).

Necessitats urgents i propostes de futur

La crisi de l'exclusió social i residencial s'està agreujant a un ritme alarmant. L'accés al mercat laboral s'ha tornat pràcticament impossible per a moltes persones en situació de vulnerabilitat, mentre que les polítiques de protecció social i de garantia de rendes continuen erosionant-se. Paral·lelament, les polítiques migratòries restringeixen encara més les possibilitats de regularització, generant un flux constant de persones que cauen en una situació d'exclusió social extrema, sense cap alternativa viable.

Les necessitats que s'anomenen a continuació de forma breu no son noves, ja han estat expressades a anteriors memòries. Així com, recollides i documentades en diferents informes de la Defensora de la ciutadania, per l'Agència de Salut Pública de Catalunya del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya i per part d'inspecció de Departament de Drets Socials i Inclusió de la Generalitat de Catalunya. Hi ha un problema greu que s'arrossega des de fa anys i no s'ha fet cap actuació per solucionar-lo.

Actualment, el Centre d'acollida de La Sopa es veu desbordat, incapaç d'assumir l'enorme demanda d'atenció. No només es tracta de persones sense llar de la ciutat, sinó també de moltes que, després de passar temporalment per la zona, acaben quedant atrapades en aquesta situació precària. El nombre de persones sense documentació que dormen al carrer ha augmentat dràsticament, i moltes d'elles pateixen problemes greus de salut, trastorns mentals i addiccions cròniques. Aquests casos requereixen una atenció molt més especialitzada, però els recursos disponibles són clarament insuficients.

Aquesta realitat ha tingut conseqüències greus: la manca de solucions d'habitatge fa que les estades al centre es prolonguin molt més del que era previsible, impeding la rotació i reduint les oportunitats per a noves persones que necessiten allotjament urgent. Això no només cronifica la situació de les persones ja ateses, sinó que exclou moltes altres de rebre ajuda, deixant-les completament desprotegides.

Col·lapse del Centre d'Acollida

L'augment exponencial de la demanda ha col·lapsat els serveis del centre. Les infraestructures estan al límit de la seva capacitat, amb espais inadequats per al personal tècnic i administratiu. La manca de condicions òptimes per treballar posa en perill tant la qualitat del servei com la salut dels professionals.

A l'estiu, la situació ha estat especialment greu. Durant les onades de calor, els treballadors han hagut de suportar temperatures extremes, superiors als 30 °C, incomplint la normativa de seguretat laboral (RD 486/1997). Això no només ha afectat el benestar dels professionals, sinó que ha compromès la prestació de serveis mèdics essencials, com el programa d'atenció sanitària, que ha estat a punt de suspendre's perquè les condicions ambientals distorsionaven els diagnòstics i feien insostenible el treball del personal sanitari. **Instal·lar aire condicionat i garantir espais adequats és una necessitat urgent i inajornable.**

A més, des de fa anys no s'ha dut a terme cap reforma ni manteniment bàsic de les instal·lacions, ja que no s'ha disposat de partida de inversions en els pressupostos per mantenir l'edifici municipal. Les parets no s'han repintat, els espais de pas estan deteriorats i la manca de sales polivalents limita les possibilitats d'atenció personalitzada. La situació és insostenible i requereix accions immediates. És imprescindible resoldre els problemes amb els degotadors, les canalitzacions del terrat i renovar els banys, actualment en el centre hi ha 9 dutxes i 5 lavabos que no estan en funcionament i els que estan operatius presenten un estat elevat de deteriorament.

Unes infraestructures deficientes que posen en risc la seguretat i la salut

Els problemes estructurals del centre no són només una qüestió de confort, sinó una greu amenaça per a la salut de les persones ateses. Les instal·lacions d'aigua no compleixen la normativa vigent i representen un risc alt de propagació de la legionel·la. A més, les fuites constants d'aigua, derivades de materials inadequats utilitzats en la reforma del 2010, han fet que el sistema sigui totalment disfuncional. Actualment, la manca de pressió impedeix l'ús simultani d'aigua calenta a diferents plantes, afectant serveis essencials com les dutxes per les persones en situació vulnerable o les rentadores industrials per netejar la roba del centre. Sense una actuació immediata, la situació només empitjorarà, afectant directament la higiene i el benestar de les persones residents.

Reformes urgents per garantir una atenció digna

Per poder complir amb la seva funció i garantir un servei adequat a les persones en situació d'exclusió extrema, el centre necessita una reforma integral. És imprescindible:

1. **Una reforma urgent de les instal·lacions actuals**, incloent-hi el canvi d'escomesa, la substitució de les canonades d'aigua, la sala de màquines, per tal de millorar la pressió i la resolució dels problemes estructurals greus.
2. **La transformació de l'actual Centre d'Acollida en una residència per a persones en procés de recuperació**, on es pugui treballar a llarg termini la seva autonomia i reinserció.

Si no es prenen mesures immediates, la situació esdevindrà insostenible. Les persones en situació de vulnerabilitat extrema no poden esperar més. És urgent actuar.

Construcció d'un Centre de primera acollida i baixa exigència, amb serveis d'atenció social, nocturnitat, higiene, bugaderia i menjador.

Per tal de millorar les condicions de vida de les persones sense llar, és imprescindible dur a terme una sèrie de millores.

- En primer lloc, cal proporcionar un centre nocturn de **baixa exigència**, un espai segur i acollidor on les persones puguin descansar i protegir-se del fred, garantint un entorn que proporcioni sostre i seguretat.
- En segon lloc, s'ha de crear un centre de dia amb horari ampliat, un espai de relació i convivència on les persones sense llar puguin passar el dia en un entorn segur i relacionar-se amb altres persones. S'hauria de considerar la possibilitat d'incloure-hi serveis addicionals per cobrir altres necessitats, i ampliar l'espai per que sigui funcional. On es podria enquibir un espai com el TAS. Trobades amb sostre.

Així mateix, és fonamental garantir l'accés a les noves tecnologies, creant un espai amb ordinadors i connexió a internet, acompanyat d'un professional que ajudi a realitzar tràmits administratius i a buscar recursos d'habitatge i feina.

A més, cal explorar habitatges alternatius, com ara pisos d'inclusió, habitatges "housing first" i pisos finals amb suport puntual, per tal de proporcionar solucions habitacionals a les persones sense llar.

Demandes i accions necessàries

És prioritari dur a terme una **reforma immediata** de les instal·lacions actuals per solucionar els problemes estructurals greus que pateix l'edifici. Aquesta reforma hauria d'incloure:

- **Renovació de la xarxa de canonades:** S'ha de canviar la xarxa de canonades d'aigua per evitar filtracions i garantir una pressió adequada. Canviar l'escomesa.
- **Modernització de la sala de màquines:** Cal actualitzar la sala de màquines per millorar la pressió de l'aigua i resoldre els problemes estructurals. Aquestes intervencions són crucials per garantir la seguretat i el benestar dels usuaris i el personal del centre.
- **Renovació i manteniment urgent** de les infraestructures del centre d'acollida de La Sopa, ja que la falta de manteniment bàsic, com pintura i reparacions estructurals, deteriora les instal·lacions i impedeix garantir un entorn digne. És necessari actuar amb urgència per millorar les infraestructures, incloent-hi la instal·lació d'aire condicionat, per tal de garantir un espai confortable per als usuaris i el personal.

Per abordar aquestes necessitats de manera efectiva, es demana una **inversió urgent** en infraestructures, que inclogui adequació i l'ampliació de l'espai disponible, la instal·lació del clima, la realització de les obres de manteniment necessàries així com inversió en mobiliari (Aparells per la cuina i altres , com rentadores perquè el personal pugui realitzar la seva tasca).

Provisió de personal

A més, és imprescindible resoldre la mancança de personal, ja que el sistema actual de contractació és insuficient i inadequat per a les necessitats del servei, que funciona 24 hores al dia, 365 dies a l'any. La ineficàcia de les borses de substitució per cobrir baixes i altres eventualitats segueix generant situacions en què no s'ha pogut cobrir el personal necessari, vulnerant els drets dels treballadors i afectant negativament la qualitat del servei. El sistema actual de provisió de personal no s'adapta adequadament a les necessitats del servei. Les mesures preses, com les borses de substitució per a les baixes per malaltia i altres eventualitats, han resultat ineficaces. Aquest **problema és greu**, ja que afecta els drets dels treballadors i les condicions de prestació del servei per a les persones ateses.

La manca de personal al centre d'acollida genera una sobrecàrrega de tasques i responsabilitats que dificulta enormement la gestió integral del centre, en referència a la gestió de l'equipament, la gestió administrativa, la gestió del projecte i la gestió de l'equip humà que és fonamental per al bon funcionament del centre i la intervenció amb les persones que fan us del servei.

En resum, és imprescindible actuar amb urgència per millorar les infraestructures del centre, contractar més personal i explorar noves vies per proporcionar habitatge a les persones sense llar. La manca de personal dificulta la gestió del centre, augmenta el volum de tasques i impedeix marcar directrius i acompanyar adequadament els professionals en la intervenció educativa.